C/2026/2836

26.5.2026.

**Obavijest Komisije**

# Smjernice za primjenu Okvirne direktive o vodama u izdavanju dozvola za nove projekte i postojeće aktivnosti, posebno u rudarskom sektoru

**(Tekst značajan za EGP)**

(C/2026/2836)

## Uvod

U Akcijskom planu RESourceEU ([1]) Komisija se obvezala predstaviti „smjernice kako bi se omogućila jednostavnija i usklađenija provedba prava EU-a o izdavanju okolišnih dozvola, uključujući aspekte povezane s rudarskim sektorom, u državama članicama”. Cilj je ovih smjernica povećati sigurnost i jasnoću u vezi s postupcima i kriterijima za procjenjivanje utjecaja na okoliš koje se provodi na temelju Okvirne direktive o vodama ([2]).

Ovom inicijativom, koja se temelji na strogom i jasnom okviru za vodnu politiku, Europskoj strategiji za otpornost vodoopskrbe i našem cilju smanjenja ovisnosti o fosilnim gorivima i uvoza kritičnih sirovina potrebnih za ubrzanje energetske tranzicije, želi se doprinijeti općenitoj otpornosti Europe. Dosadašnja nedosljednost u provedbi Okvirne direktive o vodama na razini samih država članica i među njima utječe na otpornost vodoopskrbe te na trošak i izglede za uspješno ishođenje dozvole. To su neki od ključnih elemenata na kojima se temelje odluke o ulaganju, posebno u sektoru kritičnih sirovina ([3]), kako je definiran u Aktu o kritičnim sirovinama ([4]).

Kako bi se odgovorilo na navedene probleme, u ovim smjernicama obrađuju se odredbe Okvirne direktive o vodama i njezinih dviju direktiva „kćeri” kojima se uređuje izdavanje dozvola za nove projekte ili aktivnosti, odnosno Direktive o podzemnim vodama ([5]) i Direktive o standardima kvalitete okoliša ([6]), kako je zadnje izmijenjena Direktivom (EU) 2026/805 ([7]).

Ove smjernice temelje se na ustaljenoj sudskoj praksi Suda Europske unije o tumačenju prava EU-a, u skladu s kojom je za tumačenje potrebno uzeti u obzir tekst odredaba, ali i njihov kontekst te ciljeve pravnog akta koji ih sadržava ([8]).

Smjernice ne zamjenjuju, ne dodaju niti mijenjaju odredbe predmetnih propisa. Primjenjive pravne obveze utvrđene su isključivo u tim propisima. Smjernice se ne bi trebale razmatrati zasebno, nego se moraju tumačiti u vezi s relevantnim zakonodavstvom i nisu samostalan referentni dokument. Krajnji autoritet za pravno obvezujuće tumačenje prava Unije ima Sud Europske unije.

([1]) COM(2025) 945 final, Akcijski plan RESourceEU: Ubrzavanje provedbe naše strategije za kritične sirovine radi prilagodbe novoj stvarnosti.

([2]) Direktiva 2000/60/EZ Europskog parlamenta i Vijeća od 23. listopada 2000. o uspostavi okvira za djelovanje Zajednice u području vodne politike (SL L 327, 22.12.2000., str. 1.).

([3]) SWD(2023) 161 final, procjena učinka priložena Prijedlogu uredbe Europskog parlamenta i Vijeća o uspostavi okvira za sigurnu i održivu opskrbu kritičnim sirovinama i o izmjeni uredbi (EU) br. 168/2013, (EU) 2018/858, (EU) 2018/1724 i (EU) 2019/1020.

([4]) Uredba (EU) 2024/1252 Europskog parlamenta i Vijeća od 11. travnja 2024. o uspostavi okvira za osiguravanje sigurne i održive opskrbe kritičnim sirovinama i o izmjeni uredbi (EU) br. 168/2013, (EU) 2018/858, (EU) 2018/1724 i (EU) 2019/1020 (SL L 1252, 3.5.2024.).

([5]) ([5]) Direktiva 2006/118/EZ Europskog parlamenta i Vijeća od 12. prosinca 2006. o zaštiti podzemnih voda od onečišćenja i pogoršanja stanja (SL L 372, 27.12.2006., str. 19.).

([6]) Direktiva 2008/105/EZ Europskog parlamenta i Vijeća od 16. prosinca 2008. o standardima kvalitete okoliša u području vodne politike (SL L 348, 24.12.2008., str. 84.)

([7]) Direktiva (EU) 2026/805 Europskog parlamenta i Vijeća od 30. ožujka 2026. o izmjeni Direktive 2000/60/EZ o uspostavi okvira za djelovanje Zajednice u području vodne politike, Direktive 2006/118/EZ o zaštiti podzemnih voda od onečišćenja i pogoršanja stanja i Direktive 2008/105/EZ o standardima kvalitete okoliša u području vodne politike (SL L, 2026/805, 20.4.2026., str. 1.). U slučajevima u kojima su odredbe direktiva nedavno izmijenjene smjernice se odnose samo na novu verziju odredaba, iako je državama članicama rok za prenošenje tek u prosincu 2027.

([8]) KRONE-Verlag, C-65/20, EU:C:2021:471, t. 25.

Cilj je ovih smjernica smanjiti nesigurnost u vezi s bitnim elementima i postupcima nužnima za procjene utjecaja na okoliš koje su propisane Okvirnom direktivom o vodama. Razmatraju se i postojeće odredbe prema kojima države članice mogu zadati manje stroge okolišne ciljeve ako ne postoje izvedive mjere za postizanje dobrog stanja vode (tj. mjere za poboljšanje stanja) ili ako bi postizanje dobrog stanja podrazumijevalo nerazmjerne troškove. To je posebno važno kad je riječ o obnovi dozvola za postojeća postrojenja ili aktivnosti. Osim toga, najnovijim izmjenama Okvirne direktive o vodama, Direktive o standardima kvalitete okoliša i Direktive o podzemnim vodama uvode se dodatne mogućnosti za izuzeća, koje je primjereno dodatno pojasniti kako bi se u svim državama članicama dosljedno primjenjivale.

Kako bi procjene povezane s Okvirnom direktivom o vodama u svrhu izdavanja dozvola za projekte u području kritičnih sirovina bile usporedive i što točnije, Komisija će surađivati s državama članicama u kontekstu Okvirne direktive o vodama, na primjer u kontekstu revizije prethodno dogovorenih smjernica za njezinu provedbu ([9]), kao i u okviru strukturiranih dijaloga o vodama.

Ista tumačenja Komisije mogu se *mutatis mutandis* primijeniti i na druge projekte ili aktivnosti, uključujući one povezane sa strateškim sektorima koji se promiču u kontekstu Direktive o energiji iz obnovljivih izvora III ([10]), Akta o čipovima ([11]) ili Akta o industriji s nultom neto stopom emisija ([12]).

Ove su smjernice dopuna dosadašnjem radu Komisije na bržem izdavanju dozvola, uključujući nedavni Prijedlog uredbe o ubrzavanju procjena utjecaja na okoliš ([13]), u kojem se predlažu pojednostavnjeni i ubrzani postupci, uključujući jedinstvene kontaktne točke i digitalizaciju, a za strateške sektore predlažu se i odredbe o prevladavajućem javnom interesu, prešutnom odobrenju i rješavanju sporova.

Iako su u Okvirnoj direktivi o vodama utvrđene četiri različite definicije „stanja”, tj. *ekološko* i *kemijsko* stanje površinskih voda te *količinsko* i *kemijsko* stanje podzemnih voda, smjernice se odnose na kemijsko stanje površinskih i podzemnih voda jer je većina poteškoća prijavljena u vezi s projektima koji bi mogli utjecati na kemijsko stanje.

Struktura smjernica temelji se na osam pitanja koja se odnose na poteškoće koje su dionici prijavili u kontekstu zahtjeva za izdavanje nove ili obnovu postojeće dozvole. Nastoje se ponuditi rješenja koja se temelje na tumačenju odredaba Okvirne direktive o vodama, Direktive o podzemnim vodama i Direktive o standardima kvalitete okoliša. Konkretnije, u smjernicama se objašnjavaju postojeće fleksibilne mogućnosti koje države članice imaju kad procjenjuju kemijsko stanje i potencijal za njegovo pogoršanje, pri čemu se ipak naglašava da se ciljevi Okvirne direktive o vodama moraju ostvariti na razini vodnog tijela kao cjeline. U vezi s tim naglašava da se u Direktivi o standardima kvalitete okoliša uvažava da određene rudarske ili industrijske aktivnosti možda neće moći smanjiti koncentraciju jedne ili više onečišćujućih tvari u svojim otpadnim vodama ispod propisanog standarda kvalitete okoliša („SKO”), zbog čega se prekoračuju trenutačne koncentracije onečišćenja u blizini točke ispuštanja. Stoga se Direktivom o standardima kvalitete okoliša predviđa određivanje „zona miješanja” unutar kojih se prekoračenje SKO-a za onečišćujuću tvar iz te točke ispuštanja prihvaća pod uvjetom da se SKO-i poštuju u vodnom tijelu kao cjelini. U smjernicama se naglašava i da je pri utvrđivanju standarda kvalitete ili procjeni usklađenosti važno uzeti u obzir prirodne pozadinske koncentracije i bioraspoloživost kako bi se spriječilo zadavanje nepotrebno strogih standarda kvalitete i pravilno procijenila usklađenost.

Osim toga, u smjernicama se objašnjavaju zahtjevi povezani s izdavanjem dozvola na temelju Okvirne direktive o vodama, postojeće fleksibilne mogućnosti na temelju članka 4. stavka 7. i novi članak 4. stavci 7.a i 7.b koje države članice mogu primijeniti za odobravanje projekata koji bi mogli prouzročiti pogoršanje stanja vodnog tijela. U dokumentu se objašnjava kako se te fleksibilne mogućnosti mogu primijeniti da bi se olakšali projekti u sektorima rudarstva i prerade metala, među ostalim u vezi s neizravnim kemijskim pogoršanjem, i ponavlja da se Okvirna direktiva o vodama ne može tumačiti na način da dopušta pogoršanje kemijskog stanja vodnog tijela do kojeg dolazi zbog izravnog ispuštanja onečišćujućih tvari.

([9]) CIRCABC – Biblioteka dokumenata povezanih s Okvirnom direktivom o vodama.

([10]) Direktiva (EU) 2023/2413 Europskog parlamenta i Vijeća od 18. listopada 2023. o izmjeni Direktive (EU) 2018/2001, Uredbe (EU) 2018/1999 i Direktive 98/70/EZ u pogledu promicanja energije iz obnovljivih izvora te o stavljanju izvan snage Direktive Vijeća (EU) 2015/652 (SL L, 2023/2413, 31.10.2023.).

([11]) Uredba (EU) 2023/1781 Europskog parlamenta i Vijeća od 13. rujna 2023. o uspostavi okvira mjera za jačanje europskog ekosustava poluvodiča i izmjeni Uredbe (EU) 2021/694 (Akt o čipovima) (SL L 229, 18.9.2023., str. 1.).

([12]) Uredba (EU) 2024/1735 Europskog parlamenta i Vijeća od 13. lipnja 2024. o uspostavi okvira mjera za jačanje europskog ekosustava za proizvodnju tehnologija s nultom neto stopom emisija i izmjeni Uredbe (EU) 2018/1724, (SL L, 2024/1735, 28.6.2024.).

([13]) Prijedlog uredbe Europskog parlamenta i Vijeća o ubrzanju procjena utjecaja na okoliš (COM(2025) 984 final).

Naposljetku, u smjernicama se objašnjava da se na postojeće aktivnosti, uključujući rudarske, pri preispitivanju radi izdavanja dozvola ili odobrenja mogu primjenjivati druga izuzeća. To znači da se pod određenim uvjetima u skladu s člankom 4. stavcima 4. i 5. rokovi mogu produljiti na nakon 2027. (ako prirodni uvjeti to opravdavaju) i zadati manje strogi okolišni ciljevi.

Smjernice su strukturirane oko sljedećih osam pitanja:

1. Kako se procjenjuje kemijsko stanje s obzirom na sprečavanje pogoršanja stanja?

2. Kako države članice utvrđuju onečišćujuće tvari specifične za riječni sliv za površinske vode i onečišćujuće tvari koje izazivaju zabrinutost na nacionalnoj razini za podzemne vode?

3. Kako se prirodne pozadinske koncentracije i bioraspoloživost mogu uzeti u obzir pri utvrđivanju standarda kvalitete okoliša ili procjeni usklađenosti?

4. Kako određivanje zona miješanja može olakšati izdavanje dozvola, a da se pritom ne ugrozi postizanje općeg cilja Direktive?

5. Što se Okvirnom direktivom o vodama propisuje za izdavanje dozvola?

6. Koje su fleksibilne mogućnosti predviđene u Direktivi kako bi se uzele u obzir nove aktivnosti održivog gospodarskog razvoja?

7. Koja su nova izuzeća nedavno uvedena i kako mogu pomoći sektorima rudarstva i prerade metala?

8. Koje su druge fleksibilne mogućnosti predviđene u Okvirnoj direktivi o vodama kako bi se dozvole za postojeće aktivnosti i postrojenja mogle obnavljati/produljivati?

## 1. **Kako se procjenjuje kemijsko stanje s obzirom na sprečavanje pogoršanja stanja?**

***Pravne odredbe i relevantna sudska praksa Suda Europske unije:***

Članak 2. stavci 10. i 12.; članak 2. stavci 24. i 25.; članak 4. stavak 1. točka (a) podtočka i. i članak 4. stavak 1. točka (b) podtočka i.; članak 8. stavci 1. i 2. i prilozi II. i V. Okvirnoj direktivi o vodama 2000/60/EZ; članak 3. stavak 1. Direktive 2006/118/EZ o podzemnim vodama, kako je nedavno izmijenjen dodavanjem točke (c) i umetanjem stavaka 1.a i 1.b, i s time povezane izmjene priloga; članak 3. stavak 1.a Direktive o standardima kvalitete okoliša 2008/105/EZ, kako je nedavno izmijenjen dodavanjem točaka iii. i iv. te umetanjem zadnjeg podstavka i s tim povezane izmjene priloga, kao i nova definicija „pogoršanje stanja vodnog tijela" iz članka 2. točke 43. Okvirne direktive o vodama.

Relevantna sudska praksa Suda Europske unije: presude od 1. srpnja 2015., *Weser*, C-461/13 i od 28. svibnja 2020., *Land Nordrhein-Westfalen*, C-535/18.

***Komisijino tumačenje:***

**Procjena kemijskog stanja površinskih voda** za potrebe okolišnih ciljeva iz članka 4. Okvirne direktive o vodama temelji se na usklađenosti sa standardima kvalitete okoliša na razini EU-a za tvari utvrđene na razini EU-a i, od 21. prosinca 2027. ([14]), s nacionalnim standardima za tvari koje su države članice utvrdile kao onečišćujuće tvari koje izazivaju zabrinutost na nacionalnoj razini, tzv. onečišćujuće tvari specifične za riječni sliv. **Procjena kemijskog stanja podzemnih voda** temelji se na usklađenosti sa standardima kvalitete na razini EU-a, kao i s graničnim vrijednostima koje su države članice utvrdile za onečišćujuće tvari koje izazivaju zabrinutost na nacionalnoj razini. Važno je napomenuti da se u skladu s Okvirnom direktivom o vodama ti standardi kvalitete primjenjuju na razini vodnog tijela i da se SKO-i možda neće automatski primjenjivati kao granična vrijednost emisija na razini pojedinačnih postrojenja ili aktivnosti.

([14]) Direktiva (EU) 2026/805. U slučajevima u kojima su odredbe direktiva nedavno izmijenjene smjernice se odnose na najnoviju verziju odredaba, iako je državama članicama rok za prenošenje tek u prosincu 2027.

Pri upućivanju na **usklađene standarde kvalitete i rokove za usklađivanje za onečišćujuće tvari na razini EU-a u površinskim i podzemnim vodama** ([15]) trebalo bi uzeti u obzir činjenicu da se na onečišćujuće tvari na razini EU-a uvedene nakon donošenja Direktive o standardima kvalitete okoliša i Direktive o podzemnim vodama mogu primjenjivati dulji rokovi za usklađivanje i produljenja rokova. Sažetak tih rokova nalazi se u Prilogu I. ovim smjernicama.

Kako bi procijenile stanje vodnog tijela, države članice oslanjaju se na rezultate praćenja. Kako bi procijenile potencijalno pogoršanje stanja kao rezultat projekta, države članice oslanjaju se na modeliranje ili stručnu procjenu očekivanog stanja nakon projekta. Okvirnom direktivom o vodama državama članicama dodjeljuje se relativno široko diskrecijsko pravo u vezi s **praćenjem u površinskim i podzemnim vodama**, npr. za eventualno grupiranje vodnih tijela, broj i lokacije točaka za praćenje, elemente kvalitete koje treba pratiti i preporučenu učestalost praćenja. Tako se praćenje može prilagoditi lokalnim okolnostima.

**Procjena usklađenosti za dobro kemijsko stanje** provodi se na razini cijelog vodnog tijela, uzimajući u obzir rezultate reprezentativnih točaka za praćenje koje se u njemu nalaze i koje su odabrane tako da odražavaju razmjer i učinak pritiska u cjelini ([16]).

U skladu s Okvirnom direktivom o vodama države članice odgovorne su za određivanje vodnih tijela na temelju značajki svakog vodnog područja. To rade u skladu s definicijama iz članka 2. te direktive ([17]) i općim pravilima utvrđenima u njezinom Prilogu II. Glavna je svrha određivanja „vodnih tijela" omogućiti točno opisivanje stanja i njegovu usporedbu s okolišnim ciljevima. Okvirnom direktivom o vodama dopuštaju se dva sustava za određivanje tijela površinskih voda (sustavi A i B), od kojih se jedan uglavnom temelji na veličini, a drugi na fleksibilnijim kriterijima s ekvivalentnim učinkom ([18]). Kad je riječ o podzemnim vodama, s obzirom na njihove značajke Okvirna direktiva o vodama omogućuje veću fleksibilnost u njihovu određivanju. Za određivanje vodnih tijela dostupne su dodatne smjernice ([19]). Važno je napomenuti da na tu procjenu može utjecati veličina vodnog tijela, koju u skladu s navedenim pravilima utvrđuju države članice.

Ciljevi Okvirne direktive o vodama, uključujući načelo sprečavanja pogoršanja kako je utvrđeno u članku 4. stavku 1., primjenjuju se na vodna tijela, a ne na pojedinačna postrojenja kao takva. Međutim, iz sudske prakse jasno je da obveza država članica da spriječe pogoršanje stanja vodnih tijela obuhvaća pojedinačne projekte koji se u skladu sa sustavom odstupanja predviđenim u članku 4. ([20]) mogu odobriti ako je to nužno. U Okvirnoj direktivi o vodama istodobno se primjenjuje integriran pristup kontroli onečišćenja. Pri procjeni učinka novih projekata ili novih aktivnosti na kemijsko stanje određenog vodnog tijela države članice trebale bi uzeti u obzir **sve postojeće izvore onečišćenja** koji utječu na isto vodno tijelo i potencijal za smanjenje onečišćenja iz tih izvora.

To znači da države članice mogu olakšati odobravanje novih projekata koji bi podrazumijevali novo ispuštanje onečišćujućih tvari tako da, na primjer, uvedu obvezu korištenja najboljih dostupnih tehnologija za smanjenje ispuštanja i snize dopuštene razine ispuštanja za postojeća postrojenja. Za to relevantna tijela moraju imati jasan pregled svih aktivnosti koje utječu na vodno tijelo i mogućnost da preispitaju i ažuriraju relevantne dozvole kako bi se smanjilo opterećenje onečišćujućim tvarima i omogućilo uvođenje nove aktivnosti i ispuštanje istih onečišćujućih tvari u isto vodno tijelo, a da to ne pogorša njegovo kemijsko stanje. To će iziskivati dobru suradnju i koordinaciju različitih tijela koja nadziru kvalitetu vode i tijela zaduženih za izdavanje dozvola. Takva koordinacija propisana je člankom 5. Direktive o industrijskim emisijama ([21]) i odražava se u članku 10. Okvirne direktive o vodama. Bitno je napomenuti da su, zahvaljujući stalnom

([15]) Treba napomenuti da se u Direktivi o standardima kvalitete okoliša i Direktivi o podzemnim vodama za odgovarajuće standardne kvalitete koriste različiti termini, odnosno „standardi kvalitete okoliša" za površinske vode i „standardi kvalitete" za podzemne vode.

([16]) To proizlazi iz definicije „dobrog kemijskog stanja" iz članka 2. stavaka 24. i 25. Okvirne direktive o vodama i odredaba o praćenju utvrđenih u odjeljcima 1.3. i 2.4. Priloga V. toj direktivi. U smjernicama CIS-a br. 7 „Praćenje u skladu s Okvirnom direktivom o vodama", br. 15 „Praćenje podzemnih voda", br. 19 „Praćenje kemikalija u površinskim vodama" i br. 40 „Učestalost praćenja kemikalija u površinskim vodama", koje su dostupne na platformi CIRCABC, predlaže se opći metodološki pristup praćenju za potrebe provedbe Okvirne direktive o vodama.

([17]) Tijela površinskih voda definirana su u članku 2. stavku 10. Okvirne direktive o vodama („tijelo površinske vode" znači „jasno određen i znatan element površinske vode, kao što je jezero, akumulacija, potok, rijeka ili kanal, dio potoka, rijeke ili kanala, prijelazna voda ili pojas obalne vode"), a tijela podzemnih voda u članku 2. stavku 12. („tijelo podzemne vode" znači „određen volumen podzemnih voda u vodonosniku ili vodonosnicima").

([18]) ([18]) Prilog II., odjeljak 1.2. Okvirne direktive o vodama.

([19]) Smjernice CIS-a br. 2 „Određivanje vodnih tijela, dostupne na platformi CIRCABC, sadržavaju konkretne praktične prijedloge za određivanje vodnih tijela u skladu s Okvirnom direktivom o vodama.

([20]) C-461/13, t. 48.

([21]) Direktiva 2010/75/EU Europskog parlamenta i Vijeća od 24. studenog 2010. o industrijskim emisijama i emisijama iz stočarstva (integrirano sprečavanje i kontrola onečišćenja) (SL L 334, 17.12.2010., str. 17.).

tehnološkom napretku kojem doprinosi i novoosnovani Inovacijski centar za industrijsku preobrazbu i emisije (INCITE) ([22]) i inovativnim proizvodima koje na tržište među ostalima uvode i subjekti iz EU-a, nove tehnologije za smanjenje ispuštanja onečišćujućih tvari na tržištu sve šire dostupne i da se mogu koristiti za nadogradnju i modernizaciju postojećih postrojenja. Takvo smanjenje emisija iz takvih postrojenja može doprinijeti postizanju ciljeva Okvirne direktive o vodama i otvoriti prostor za eventualno dodatno ispuštanje onečišćenja u okviru novih aktivnosti koje ne bi dodatno pogoršalo stanje.

***Primjeri:***

— Nova aktivnost rudarenja ili prerade metala mora dobiti okolišnu dozvolu kako bi mogla ispuštati otpadne vode koje sadržavaju PFAS-ove u obližnju rijeku. Međutim, na tu rijeku već utječu druge industrijske aktivnosti u kojima se ispuštaju određene količine PFAS-ova i koje su već uzrokovale njezino loše stanje. Kako bi se spriječilo pogoršanje stanja zbog nove aktivnosti, nadležno tijelo moglo bi odlučiti preispitati dozvole za postojeće aktivnosti. Neke od tih dozvola možda su izdane davno, kad još nisu bile dostupne odgovarajuće tehnike za smanjenje ispuštanja PFAS-ova, a u međuvremenu su možda postale dostupne nove tehnike koje bi se stoga mogle uvesti kao kriteriji za relevantne dozvole. Smanjenje emisija PFAS-ova iz postojećih aktivnosti moglo bi omogućiti da se nova aktivnost nastavi provoditi, a da ne pogorša stanje vodnog tijela i ne dovede u pitanje buduću usklađenost sa standardima kvalitete okoliša za PFAS-ove.

— Da bi se novom postrojenju odobrilo da ispušta kobalt u određeno vodno tijelo, nadležno tijelo moglo bi izmijeniti dozvole drugih postrojenja koja ispuštaju kobalt u isto vodno tijelo tako da ih obveže da poboljšaju pročišćavanje svojih otpadnih voda kako ukupna ispuštanja, uključujući ona iz novog postrojenja, ne bi pogoršala kemijsko stanje vodnog tijela.

— Kad je riječ o izvornim standardima kvalitete okoliša za nikal (utvrđenima 2008.), rok za usklađivanje može se odgoditi do kraja 2027. Ažurirani (i stroži) SKO-i za nikal uvedeni najnovijom revizijom Direktive o standardima kvalitete okoliša iz 2026. morat će se ispuniti do 22. prosinca 2033., uz moguće produljenje roka do 22. prosinca 2039. (ili kasnije ako „prirodni uvjeti” to opravdavaju).

2. **Kako države članice utvrđuju onečišćujuće tvari specifične za riječni sliv za površinske vode i onečišćujuće tvari koje izazivaju zabrinutost na nacionalnoj razini za podzemne vode?**

***Pravne odredbe:***

Članak 2. stavak 30.b nedavno izmijenjene Okvirne direktive o vodama, članak 3. stavak 1.b i Prilog II. nedavno izmijenjenoj Direktivi o podzemnim vodama i novi Prilog II. nedavno izmijenjenoj Direktivi o standardima kvalitete okoliša.

***Komisijino tumačenje:***

Kad je riječ o *površinskim vodama*, iz nove definicije onečišćujućih tvari specifičnih za riječni sliv ([23]) proizlazi da se pri odlučivanju treba li određenu onečišćujuću tvar utvrditi kao specifičnu za riječni sliv i za nju odrediti (nacionalne) SKO-e u obzir trebaju uzeti tri elementa. Prvi je prostorni element, tj. ispušta li se onečišćujuća tvar u znatnoj količini utvrđuje se na razini riječnog sliva ili podsliva, a ne nužno na razini jednog vodnog tijela. Drugi je element količina. Da bi se utvrdila kao specifična za riječni sliv, onečišćujuća tvar trebala bi se ispuštati u „znatnim količinama”. Treći je element stvarnog rizika, tj. takva ispuštanja moraju predstavljati „znatan rizik” za vodni okoliš ili rizik koji se putem njega prenosi unutar državnog područja dotične države članice. To znači da države članice na temelju procjene pritisaka i utjecaja koju provedu u skladu s Prilogom II. Okvirnoj direktivi o vodama ne moraju utvrditi određenu onečišćujuću tvar kao specifičnu za riječni sliv ako se ta onečišćujuća tvar u cijelom slivu ispušta tek u neznatnim količinama koje ne predstavljaju rizik, čak i ako se ispušta u okviru nove aktivnosti.

Kad je riječ o *podzemnim vodama*, države članice dužne su na razini riječnog sliva odabrati vodna tijela za koja treba pratiti te dodatne, nacionalne parametre onečišćenja koji ukazuju na lokalne pritiske zbog kojih tim vodnim tijelima prijeti da ne uspiju postići dobro kemijsko stanje. U skladu s tim dužne su utvrditi najveće dopuštene granične vrijednosti za takve *onečišćujuće tvari koje izazivaju zabrinutost na nacionalnoj razini*.

([22]) Vidjeti: Europski inovacijski centar za industrijsku preobrazbu i emisije | INCITE.

([23]) Nova točka 30.b u članku 2. Okvirne direktive o vodama. Na platformi CIRCABC u biblioteci dokumenata povezanih s Okvirnom direktivom o vodama dostupne su neobvezujuće tehničke smjernice o izvođenju standarda kvalitete okoliša s dobrim primjerima iz prakse.

Za onečišćujuće tvari specifične za riječni sliv (površinske vode) i onečišćujuće tvari koje izazivaju zabrinutost na nacionalnoj razini (podzemne vode) primjenjuju se različiti rokovi za usklađivanje, ovisno o trenutku u kojem su relevantne onečišćujuće tvari utvrđene. Stoga države članice imaju manevarski prostor za usmjeravanje rada na usklađenosti unutar odgovarajućih rokova (vidjeti primjer).

***Primjeri:***

— Države članice ne moraju odrediti kobalt kao onečišćujuću tvar specifičnu za riječni sliv ako se u cijelom riječnom slivu ispušta samo u neznatnim količinama koje ne predstavljaju rizik, čak i ako se ispušta u okviru nove aktivnosti.

Ako je neka država članica 2022. utvrdila arsen kao onečišćujuću tvar koja izaziva zabrinutost na nacionalnoj razini u svojim podzemnim vodama i za nju utvrdila graničnu vrijednost, ta se granična vrijednost mora poštovati samo do 2033., tj. do kraja razdoblja plana upravljanja riječnim slivom ([24]) koje slijedi nakon razdoblja u kojem je utvrđena nacionalna granična vrijednost. Osim toga, države članice mogu primijeniti vremenski utemeljeno izuzeće ako se granična vrijednost ne može dosegnuti do datuma usklađivanja zadanog za 2033. i mogu odgoditi usklađivanje za jedno dodatno razdoblje plana upravljanja riječnim slivom, tj. do 2039. (vidjeti članak 3. novi stavak 1.b Direktive o podzemnim vodama). Ti datumi usklađivanja i eventualna produljenja rokova nadležnim tijelima država članica i operaterima ostavljaju dovoljno prostora za utvrđivanje i provedbu odgovarajućih mjera kako bi se u konačnici osigurala usklađenost s graničnim vrijednostima koje se utvrde u trenutačnom i budućim ciklusima.

3. **Kako se prirodne pozadinske koncentracije i bioraspoloživost mogu uzeti u obzir pri utvrđivanju standarda kvalitete okoliša ili procjeni usklađenosti?**

***Pravne odredbe:***

Bilješka 12. u dijelu A Priloga 1. i točka 3. u dijelu B Priloga I. Direktivi o standardima kvalitete okoliša; članak 2. stavak 5. i Prilog II. dijelovi A i C Direktive o podzemnim vodama.

***Komisijino tumačenje:***

Za **prirodne tvari** ([25]) kao što su metali trebalo bi uzimati u obzir prirodne pozadinske koncentracije i bioraspoloživost ([26]) kako se ne bi zadavali nepotrebno strogi standardi ili kako bi se usklađenost pravilno procijenila. Prema primjenjivim propisima države članice mogu ih uzimati u obzir i za površinske i za podzemne vode.

Kad je riječ o **površinskim vodama**, **bioraspoloživost se uzima u obzir** pri utvrđivanju SKO-a na razini EU-a. Države članice potiču se da je po potrebi uzimaju u obzir i pri utvrđivanju nacionalnih SKO-a ([27]). Pri procjeni usklađenosti sa SKO-ima na temelju praćenih koncentracija trebalo bi uzeti u obzir **prirodne pozadinske razine**. One se mogu oduzeti od izmjerenih koncentracija prije usporedbe sa SKO-ima za površinske vode.

Pri **utvrđivanju graničnih vrijednosti za podzemne vode uzimaju se u obzir prirodne pozadinske razine**.

Stoga bi za **nove projekte** države članice trebale **utvrditi prirodne pozadinske koncentracije** za zahvaćena vodna tijela prije početka projekta jer se one razlikuju od mjesta do mjesta. To bi trebalo na odgovarajući način uzeti u obzir u kontekstu svakog postupka izdavanja odobrenja ili dozvola.

([24]) Države članice dužne su svakih šest godina uspostaviti planove upravljanja riječnim slivovima u kojima utvrđuju programe mjera za usklađivanje s ciljevima Okvirne direktive o vodama.

([25]) Prirodne tvari kao što su metali mogu se detektirati i ako nema izvora onečišćenja. Zbog te prirodne prisutnosti mnogi su se vodeni organizmi možda prilagodili povećanim koncentracijama tih tvari, pa one na njih mogu slabije utjecati.

([26]) Kemijska svojstva vode mogu znatno utjecati na bioraspoloživost, a time i toksičnost (npr. tvrdoća, pH, otopljeni organski ugljik i drugi parametri kvalitete vode koji utječu na bioraspoloživost).

([27]) Na platformi CIRCABC dostupne su neobvezujuće tehničke smjernice s dobrim primjerima iz prakse o uzimanju u obzir bioraspoloživosti metala i prirodnih pozadinskih koncentracija pri procjeni usklađenosti (Smjernice CIS-a br. 38, „Tehničke smjernice za SKO-e za metale”).

***Primjeri:***

— Kad je riječ o površinskim vodama, ako je u podtlu prisutan nikal, lokalna vodna tijela mogla bi imati relativno visoke prirodne pozadinske razine tog metala. Vađenje nikla u tom području moglo bi uključivati ispuštanje rudarskih otpadnih voda koje ga sadržavaju u tijela površinskih voda. Pri procjeni usklađenosti sa SKO-ima EU-a za nikal države članice mogu uzeti u obzir postojeće prirodne pozadinske razine u tim vodnim tijelima. To znači da mogu oduzeti prirodnu pozadinsku razinu prije nego što zaključe jesu li koncentracije u skladu s primjenjivim standardom kvalitete.

— Kad je riječ o podzemnim vodama, ako su prirodne pozadinske razine nikla u tijelu podzemne vode na koje utječe aktivnost vađenja nikla visoke, trebalo bi ih uzeti u obzir pri određivanju granične vrijednosti za utvrđivanje dobrog kemijskog stanja podzemne vode.

4. **Kako određivanje zona miješanja može olakšati izdavanje dozvola, a da se pritom ne ugrozi postizanje općeg cilja Direktive?**

***Pravne odredbe:***

Članak 2. stavak 10. i članak 10. Okvirne direktive o vodama te članak 4. Direktive o standardima kvalitete okoliša.

***Komisijino tumačenje:***

Onečišćenje vode najjednostavnije je i najisplativije ukloniti na izvoru, kad je god to moguće. Režimi kontrole ispuštanja otpadnih voda obično su osmišljeni kako bi se osiguralo da koncentracije onečišćujućih tvari u prihvatnom vodnom tijelu ne prelaze primjenjive standarde kvalitete. Međutim, dopušteno je razrjeđivanje blizu točke ispuštanja. To je zato što određene industrijske aktivnosti možda neće moći smanjiti koncentraciju jedne ili više onečišćujućih tvari u svojim otpadnim vodama na razinu ispod SKO-a, zbog čega se prekoračuju trenutačne koncentracije onečišćenja u blizini točke ispuštanja.

Primjenjivo zakonodavstvo, konkretno članak 4. Direktive o standardima kvalitete okoliša, državama članicama omogućuje da uz točke ispuštanja odrede razmjerne „zone miješanja" unutar kojih se prihvaća prekoračenje SKO-a za onečišćujuću tvar iz te točke ispuštanja, pod uvjetom da ukupni rezultati iz drugih točaka za praćenje u vodnom tijelu (izvan zone miješanja) potvrđuju da to ne utječe na usklađenost ostatka tog tijela površinske vode i da je ispunjen niz s tim povezanih kriterija. Stoga su zone miješanja vrlo korisno rješenje u slučaju novih izvora onečišćenja. Kako je objašnjeno u smjernicama Komisije na tu temu ([28]), preduvjet za primjenu zona miješanja bio bi zajamčiti da se poduzmu sve moguće, ali ne nerazmjerno skupe, mjere ublažavanja kako bi se spriječilo pogoršanje kemijskog stanja. To bi u najmanju ruku značilo da se operateri pridržavaju najboljih raspoloživih tehnika primjenjivih na temelju Direktive o industrijskim emisijama i, ako je moguće, primjenjuju još strože kontrole emisija kako bi ispunili SKO-e. Kao jedno od rješenja za ispunjavanje SKO-a za ispuštanja iz postrojenja obuhvaćenih Direktivom o industrijskim emisijama države članice u raznim sektorima već dugo koriste postupak izdavanja dozvola. Dužna pozornost mora se posvetiti potencijalnim učincima na zaštićena ili osjetljiva područja (npr. područja s vodom za piće).

Iako je to izričito propisano samo za prioritetne tvari sa standardom kvalitete utvrđenim na razini EU-a, države članice trebale bi analogno primjenjivati isto načelo i povezane kriterije na točkaste izvore onečišćujućih tvari specifičnih za riječni sliv. Tu fleksibilnost, tj. mogućnost određivanja zona miješanja, ne iskorištavaju sve države članice zbog toga što je u Direktivi sročena samo kao mogućnost („države članice mogu odrediti..."). To bi moglo otežati izdavanje dozvola za nove aktivnosti, posebno ako u blizini planiranog postrojenja postoji točka za praćenje koja bi neizbježno obuhvatila prekoračenja uzrokovana novim ispuštanjima.

***Primjer:***

— Ako bi zbog nove rudarske aktivnosti ispuštanje rudarskih otpadnih voda u obližnje tijelo površinskih voda moglo uzrokovati prekoračenje SKO-a za jednu ili više onečišćujućih tvari u blizini točke ispuštanja, nadležno tijelo potiče se da odredi zonu miješanja u kojoj se prekoračenja SKO-a za te tvari ne uzimaju u obzir u procjeni stanja ili u kojoj se praćenje ne provodi, pod uvjetom da se spriječi pogoršanje stanja tog vodnog tijela u cjelini.

([28]) Kako bi doprinijela provedbi propisa, Komisija je objavila Tehničke smjernice „Određivanje zona miješanja u skladu s člankom 4. stavkom 4. Direktive 2008/105/EZ" (C(2010) 9369).

5. **Što se Okvirnom direktivom o vodama propisuje za izdavanje dozvola?**

***Pravne odredbe i relevantna sudska praksa Suda Europske unije:***

Članak 4. stavak 1. i članak 4. stavak 7. Okvirne direktive o vodama.

Relevantna sudska praksa Suda Europske unije: presude od 1. srpnja 2015., *Weser*, C-461/13 i od 28. svibnja 2020., *Land Nordrhein-Westfalen*, C-535/18.

***Komisijino tumačenje:***

Sud EU-a tumači odredbe članka 4. stavka 1. točku (a) podtočke od i. do iii. Okvirne direktive o vodama na način da su države članice dužne, osim ako im nije odobreno odstupanje, odbiti odobrenje pojedinačnog projekta ako on može pogoršati stanje tijela površinskih voda ili ugroziti postizanje dobrog stanja/potencijala voda do datuma utvrđenog tom direktivom. U Okvirnoj direktivi o vodama ne utvrđuju se detaljni postupovni zahtjevi za odobravanje novih projekata (kao što su postupci izdavanja dozvola, odobrenja itd.) niti se navode pojedinosti procjene, kao što su zahtjevi u pogledu informacija. Radi pojednostavnjenja, procjene relevantne za Okvirnu direktivu o vodama mogle bi se kombinirati i provoditi u okviru procjene utjecaja na okoliš ako projekti podliježu takvoj procjeni na temelju više pravnih akata EU-a, među ostalim na temelju Direktive o procjeni utjecaja na okoliš ([29]) i Direktive o staništima ([30]) ([31]) .

U sudskoj praksi ([32]) utvrđeno je da provjera ili „test primjenjivosti" iz članka 4. stavka 7. Okvirne direktive o vodama mogu biti dovoljni za utvrđivanje projekata za koje se može isključiti mogućnost da se stanje voda pogorša. „Provjerom" se osigurava da se s dovoljnom sigurnošću (uzimajući u obzir načelo predostrožnosti) utvrdi očekivani učinak planiranog projekta (uključujući njegove mjere ublažavanja) na vodna tijela koja bi mogao zahvatiti.

Nadležno tijelo države članice stoga mora prije izdavanja odobrenja s dovoljnom sigurnošću utvrditi da projekt neće uzrokovati pogoršanje ili ugroziti postizanje dobrog stanja/potencijala vodnih tijela. Takvu je odluku potrebno donijeti na temelju dobro dokumentiranih dokaza prije početka projekta. U mnogim bi slučajevima već pri prvoj provjeri bilo moguće izdvojiti projekte koji očito neće utjecati na stanje/potencijal vodnih tijela.

Budući da bi se projekt provjeravao samo u fazi planiranja, provjera bi se vjerojatno provodila u obliku stručne procjene mišljenja na temelju učinaka sličnih ranijih projekata i/ili modeliranja mogućih učinaka. Samo bi se projekti za koje se očekuje pogoršanje stanja morali prije donošenja odluke o odobrenju detaljno procijeniti u odnosu na kriterije iz članka 4. stavka 7. Okvirne direktive o vodama.

***Primjer:***

— Ako nadležno tijelo može zaključiti, među ostalim na temelju informacija koje dobije od operatera, da planirani projekt (npr. zbog primjene mjera ublažavanja, koje bi trebale biti jedan od njegovih sastavnih elemenata) neće uzrokovati pogoršanje ili ugroziti postizanje dobrog stanja/potencijala, tada se ne treba pozivati na članak 4. stavak 7. Okvirne direktive o vodama i dokazivati da su uvjeti predviđeni u članku 4. stavku 7. Okvirne direktive o vodama ispunjeni, nego može odobriti projekt.

6. **Kako se u Direktivi uzimaju u obzir nove aktivnosti održivog gospodarskog razvoja?**

***Pravne odredbe i relevantna sudska praksa Suda Europske unije:***

Članak 4. stavak 7. Okvirne direktive o vodama; Prilog V., odjeljak 1.4.3. Okvirne direktive o vodama.

Relevantna sudska praksa Suda Europske unije: presude od 1. srpnja 2015., *Weser*, C-461/13 i od 28. svibnja 2020., *Land Nordrhein-Westfalen*, C-535/18.

([29]) Direktiva 2011/92/EU Europskog parlamenta i Vijeća od 13. prosinca 2011. o procjeni učinaka određenih javnih i privatnih projekata na okoliš, SL L 26, 28.1.2012., str. 1.

([30]) Direktiva Vijeća 92/43/EEZ od 21. svibnja 1992. o očuvanju prirodnih staništa i divlje faune i flore, SL L 206, 22.7.1992., str. 7.

([31]) Ovdje su dostupni primjeri dobre prakse u obliku neobvezujućih tehničkih smjernica za primjenu članka 4. stavka 7. Okvirne direktive o vodama.

([32]) Sud upućuje na (prethodnu) ocjenu kao prethodni korak (C-535/18) 62018CJ0535.

***Komisijino tumačenje:***

U Okvirnoj direktivi o vodama predviđeno da se od načela sprečavanja pogoršanja za projekte može odstupiti pod uvjetom (a) da je projekt od prevladavajućeg javnog interesa, (b) da su poduzeti svi praktični koraci za ublažavanje negativnog utjecaja, (c) da ne postoje druge izvedive opcije koje su pogodnije za okoliš i koje ne podrazumijevaju nerazmjerne troškove i (d) da su razlozi za odstupanje izričito navedeni i objašnjeni u planu upravljanja riječnim slivom.

U članku 4. stavku 7. Okvirne direktive o vodama jasno se navodi da se države članice mogu pozvati na to izuzeće i da time ne krše propise u slučaju da je nepostizanje dobrog stanja podzemnih voda ili dobrog ekološkog stanja/potencijala, ili nesprečavanje pogoršanja stanja *tijela površinskih ili podzemnih voda* povezano s odobravanjem dviju vrsta projekata:

(a) „novonastalih promjena fizičkih karakteristika tijela površinske vode ili promjena razine tijela podzemne vode” ili

(b) „novih ljudskih aktivnosti u području održivog razvoja”.

Pojam „novonastalih promjena fizičkih karakteristika tijela površinske vode” ne uključuje promjene njegova kemijskog stanja koje proizlaze iz točkastih ili raspršenih izvora onečišćenja, uključujući izravno ispuštanje onečišćujućih tvari. Međutim, ako bi te novonastale fizičke promjene neizravno promijenile koncentracije već prisutnih onečišćujućih tvari u promijenjenom vodnom tijelu (npr. oslobađanje onečišćujućih tvari podizanjem kontaminiranih sedimenata), to bi značilo neizravno pogoršanje kemijskog stanja na koje bi se izuzeće moglo primjenjivati. Primjer „novonastalih promjena razina podzemnih voda” bio bi slučaj u kojem se zbog takve promjene neizravno otpuste kemikalije iz slojeva stijena, što bi uzrokovalo pogoršanje ili doprinijelo povećanju koncentracije postojećeg onečišćenja.

Za „nove ljudske aktivnosti u području održivog razvoja” Direktivom se dopušta samo pogoršanje stanja *površinskih voda* iz vrlo dobrog u dobro stanje. To znači da se izuzeće ne primjenjuje na projekte koji bi ekološko stanje tijela površinskih voda pogoršali iz dobrog u lošije stanje. Ujedno znači i da se izuzeće ne primjenjuje na projekte koji bi pogoršali kemijsko stanje ([33]) . To proizlazi iz činjenice da se kemijsko stanje klasificira samo kao „dobro” ili „loše”, a „vrlo dobro” kemijsko stanje nije predviđeno.

***Primjeri:***

— U slučaju novih aktivnosti jaružanja unutar istog vodnog tijela kojima se podižu kemikalije koje prethodno nisu otkrivene u uzorkovanju vode jer su bile zakopane u sedimentu, takvo pogoršanje kemijskog stanja određene površinske vode moglo bi biti opravdano s obzirom na fizičke radove potrebne za obavljanje primarne aktivnosti.

— Ako zahvaćanje vode dovede do promjena u razinama podzemnih voda koje neizravno uzrokuju ispuštanje onečišćujućih tvari, pogoršanje kemijskog stanja koje iz toga proizađe moglo bi biti opravdano.

7. **Koja su nova izuzeća nedavno uvedena i kako se mogu primijeniti na projekte u sektorima rudarstva i prerade metala ili na druge projekte koji pogoršavaju kemijsko stanje?**

***Pravne odredbe i relevantna sudska praksa Suda Europske unije:***

Članak 4. stavci 7.a i 7.b nedavno izmijenjene Okvirne direktive o vodama.

***Komisijino tumačenje:***

U Direktivi (EU) 2026/805 uvedena su dva nova izuzeća kako bi se obuhvatili kratkoročni učinci na vodna tijela i pogoršanje kemijskog stanja zbog premještanja onečišćujućih tvari bez ukupnog povećanja onečišćenja. Izuzeća su uvedena na temelju praktičnog iskustva država članica u provedbi radi smanjenja administrativnog opterećenja i lakšeg odobravanja projekata čak i ako uzrokuju određeno pogoršanje kemijskog stanja. Posebno će se olakšati odobravanje novih projekata u rudarstvu ili preradi metala.

([33]) Na tu su temu u kontekstu Zajedničke provedbene strategije na temelju „Smjernica br. 36 – Izuzeća od okolišnih ciljeva u skladu s člankom 4. stavkom 7.” Okvirne direktive o vodama izrađene neobvezujuće smjernice .

U okviru ***pojednostavnjenog postupka za projekte koji imaju samo kratkoročne učinke na vodna tijela*** ne zahtijeva se da projekt ili aktivnost budu od „prevladavajućeg javnog interesa" i da se njihovi ciljevi ne mogu ostvariti „drugim sredstvima koja bi bila znatno bolja ekološka opcija". Ovisno o pouzdanoj preliminarnoj procjeni („provjera") novi projekt može se odobriti ako se smatra da njegovi negativni učinci na vodno tijelo neće trajati dulje od jedne godine (ako utječe na kemijske ili fizikalno-kemijske elemente) ili dulje od tri godine (ako utječe na biološke elemente kvalitete). Kao početak provedbe projekta trebalo bi uzeti fizički početak radova. Kako bi se potvrdila kratkoročna priroda učinaka, nužno je provesti *ex post* provjeru. Mogu se koristiti postojeći mehanizmi praćenja uspostavljeni u skladu s Prilogom V. Okvirnoj direktivi o vodama. Dodatno *ad hoc* praćenje potrebno je samo ako postojeći mehanizmi praćenja nisu dovoljni.

***Drugi oblik pojednostavnjenog postupka***, gdje također ne mora biti riječ o projektu ili aktivnosti od „prevladavajućeg javnog interesa", ***predviđen je*** za projekte ili aktivnosti koji mogu dovesti do ***pogoršanja kemijskog stanja*** vodnog tijela ***zbog premještanja postojećih onečišćenih voda ili sedimenta*** (tj. ne zbog novih ispuštanja) iz površinskih voda u iste površinske vode ili druge vode, ili iz podzemnih voda u površinske vode, pri čemu ukupno gledano ne dolazi do povećanja onečišćenja i ispunjeni su određeni uvjeti. Premještanje bi trebalo podlijegati prethodnom reguliranju ili odobrenju i ne bi trebale postojati opcije znatno pogodnije za okoliš u smislu tehničke izvedivosti ili razmjernosti troškova. Nužno je poduzeti sve izvedive korake, posebno pročišćavanje vode i sedimenata, kako bi se utjecaj na prihvatno vodno tijelo svelo na najmanju moguću mjeru i izbjeglo povećanje ukupnog rizika za zdravlje ljudi i za okoliš. Premještanje smije utjecati samo na prihvatna vodna tijela za koja je već potvrđeno je da nisu u dobrom stanju s obzirom na većinu premještenih onečišćujućih tvari, a posebno na najpostojanije i najbioakumulativnije onečišćujuće tvari, te se ne očekuje da će ekološko stanje ili potencijal prihvatnog vodnog tijela zbog premještanja tih onečišćujućih tvari pasti u niži razred. Naposljetku, premještanje bi trebalo biti zabranjeno u blizini svih točaka zahvata vode za piće i ne bi smjelo dovesti do povećanja pročišćavanja potrebnog za proizvodnju vode za piće.

Očekuje se da će se tim izuzećem olakšati projekti za koje je potrebno premještati onečišćeni sediment ili vodu unutar ili između vodnih tijela. Države članice tako mogu odobravati projekte koji prethodno nisu bili obuhvaćeni područjem primjene članka 4. stavka 7.

***Primjeri:***

— Nova odredba o kratkoročnim učincima mogla bi olakšati izvođenje građevinskih radova i/ili radova održavanja, među ostalim u kontekstu rudarskih projekata (npr. most preko plovnog puta, infrastruktura za zaštitu od poplava, projekti održivog stanovanja itd.) koji samo kratkoročno utječu na kemijske i fizikalno-kemijske elemente kvalitete i elemente ekološke kvalitete tijela površinskih voda, pod uvjetom da su ispunjeni prethodno opisani pravni uvjeti. Odredba bi mogla biti relevantna i za procjenu istraživačkih aktivnosti ili ispitivanje novih tehnologija koje imaju samo kratkoročne učinke. Nadležno tijelo može primijeniti to izuzeće ako na temelju pouzdane *ex ante* procjene (na primjer, na temelju prethodnog iskustva sa sličnim projektima, stručne procjene ili modeliranja) zaključi da negativni kratkoročni učinci neće biti zamjetni nakon jedne godine ili, za biološke elemente kvalitete, nakon najviše tri godine od pokretanja provedbe projekta.

— Nova odredba o premještanju onečišćenja mogla bi omogućiti izgradnju novih stambenih objekata, izvedbu rudarskih projekata ili izgradnju industrijskih postrojenja u teško onečišćenim područjima u kojima se, na primjer, već onečišćene podzemne vode moraju zahvaćati i ispuštati u obližnja tijela površinskih voda, pod uvjetom, među ostalim, da u prihvatnom vodnom tijelu ukupno gledano ne dođe do povećanja opterećenja onečišćujućim tvarima. Kako je prethodno navedeno, za primjenu pojednostavnjenog postupka predviđenog tim izuzećem nije nužno da se projekt ili aktivnost priznaju kao projekt ili aktivnost od prevladavajućeg javnog interesa. Međutim, nadležno tijelo morat će se uvjeriti u sastav vode ili sedimenata koje treba premjestiti poznat i u to da je prihvatno vodno tijelo već u lošem kemijskom stanju s obzirom na većinu premještenih onečišćujućih tvari, posebno na one najtrajnije i najbioakumulativnije.

— U slučaju ispuštanja sedimenta izvađenog jaružanjem iz jednog vodnog tijela u drugo, također bi moglo biti dopušteno kretanje onečišćenih sedimenata iz jednog (dijela) tijela površinskih voda u drugo unatoč unosu onečišćujućih tvari. To je važno primjerice u lučkim područjima u kojima su takve aktivnosti uobičajene. Za to je preduvjet da je prihvatno vodno tijelo već u lošem kemijskom stanju s obzirom na većinu premještenih onečišćujućih tvari.

— Još je jedan primjer projekata/aktivnosti kojima bi to izuzeće moglo pogodovati čišćenje tijela podzemnih voda nakon zatvaranja rudnika, u kojem se onečišćena voda vadi, pročišćava, ako je to izvedivo, a zatim ispušta u obližnje tijelo površinskih voda. No i to je moguće pod uvjetom da je prihvatno vodno tijelo već u lošem kemijskom stanju s obzirom na većinu premještenih onečišćujućih tvari.

8. **Koje su druge mogućnosti predviđene u Okvirnoj direktivi o vodama za obnovu/produljenje dozvola za postojeće aktivnosti i postrojenja?**

***Pravne odredbe:***

Članak 4. stavci 4. i 5., članak 10. i članak 11. stavci 3. i 5. Okvirne direktive o vodama.

***Komisijino tumačenje:***

Kako bi se uskladile s ciljevima Direktive, države članice dužne su u skladu s člankom 11. Okvirne direktive o vodama uspostaviti popis obveznih kontrola za aktivnosti koje utječu na vodna tijela.

Među ostalim, države članice moraju uspostaviti sustav prethodnog reguliranja, prethodnog odobrenja ili registracije na temelju općih obvezujućih pravila za kontrolu ispuštanja iz točkastih izvora (npr. pojedinačnih industrijskih postrojenja) koja bi mogla uzrokovati onečišćenje površinskih voda.

U članku 11. Okvirne direktive o vodama propisano je i redovito preispitivanje i dopunjavanje tih kontrola. Nadalje, dozvole su često vremenski ograničene i potrebno ih je preispitati kad ih se produljuje.

U načelu, prilikom takvog preispitivanja ili dopunjavanja postojeće dozvole nema potrebe za novim prethodnim odobrenjem u skladu s člankom 4. stavkom 7. Okvirne direktive o vodama jer je riječ o postojećoj aktivnosti koja je opravdana i dopuštena otkad je uspostavljena.

Prethodno odobrenje u skladu s člankom 4. stavkom 7. Okvirne direktive o vodama može biti nužno samo ako se aktivnost promijeni ili proširi tako da nastane rizik od pogoršanja stanja vodnog tijela. Promjene ili proširenja postojećih aktivnosti, kao i novi projekti ili aktivnosti, mogu utjecati na stanje tijela površinskih voda (npr. ispuštanjem onečišćenja) ili podzemnih vodnih tijela (npr. ako se zbog promjene razine vode pogorša količinsko i/ili kemijsko stanje podzemnih voda). Kao i za ostale aktivnosti koje podliježu članku 4. stavku 7. Okvirne direktive o vodama, nadležno tijelo mora utvrditi jesu li promjene takve da bi mogle pogoršati stanje pa bi ih bilo nužno opravdati u skladu s tim člankom. To se može utvrditi preliminarnom procjenom ili provjerom.

To je u skladu s nedavnim prijedlogom Komisije o izdavanju dozvola ([34]), u kojem se pojašnjava postupak u slučaju promjena ili proširenja postojeće aktivnosti.

Zaključno, postojeće aktivnosti koje ne uključuju opsežnije nove radove podliježu periodičnim kontrolama na temelju članka 11. stavka 3. Okvirne direktive o vodama, no nema potrebe za dodatnim odobrenjem na temelju članka 4. stavka 7. te direktive.

Osim toga, ako na vodno tijelo utječu postojeće aktivnosti koje ometaju postizanje dobrog stanja, uključujući dobro kemijsko stanje, nadležna tijela mogu primijeniti produljenja rokova iz članka 4. stavka 4. ili izuzeće kojim se dopuštaju manje strogi okolišni ciljevi iz članka 4. stavka 5., pod uvjetom da su ispunjeni kriteriji utvrđeni u tom članku. Pri preispitivanju i eventualnom dopunjavanju dozvola potrebno je uzeti u obzir jesu li i dalje ispunjeni kriteriji za dopuštanje takvih izuzeća.

Konkretno, u skladu s člankom 4. stavkom 4. nadležno tijelo može proširiti provedbu mjera potrebnih za postizanje okolišnih ciljeva na nekoliko ciklusa planova upravljanja riječnim slivovima do kraja 2027. ([35]) Međutim, u slučaju produljenja roka na temelju „prirodnih uvjeta" ([36]), to jest ako se može dokazati da su uspostavljene sve mjere za postizanje dobrog stanja, ali je za oporavak „prirode" potrebno više vremena, rok se može odgoditi i na razdoblje nakon 2027. Naposljetku, kad je riječ o standardima kvalitete uvedenima tek 2013. ili 2026., rok se može produljiti za najviše dva dodatna ciklusa planova upravljanja riječnim slivovima (za standarde kvalitete uvedene 2013.) ili za još jedan ciklus planova upravljanja riječnim slivovima (za one uvedene 2026.), to jest do kraja 2039. odnosno do kraja 2045.

([34]) Prijedlog uredbe o ubrzavanju procjena utjecaja na okoliš – (COM(2025) 984 final).

([35]) U skladu s člankom 11. stavkom 8. Okvirne direktive o vodama sve nove ili revidirane mjere iz dopunjenog programa moraju biti operativne u roku od tri godine otkad se uspostave (npr. do sredine svakog ciklusa), ali učinci se mogu pojaviti tek kasnije (npr. ako se produljenje roka temelji na tehničkoj izvedivosti i potrebno je provesti studiju, takvu studiju trebalo bi pokrenuti na polovini ciklusa, ali se rezultati mogu dobiti tek u kasnijoj fazi).

([36]) Članak 4. stavak 4. Okvirne direktive o vodama dopušta državama članicama da odgode usklađivanje do kraja 2027. zbog tehničke izvedivosti, nerazmjernih troškova ili prirodnih uvjeta; kad je riječ o prirodnim uvjetima, usklađenost se može i dodatno odgoditi ako su uspostavljene sve potrebne mjere, ali je za oporavak prirode potrebno više vremena.

Nadalje, u skladu s člankom 4. stavkom 5. Okvirne direktive o vodama države članice mogu utvrditi manje stroge okolišne ciljeve od onih utvrđenih u članku 4. stavku 1. te direktive za određena vodna tijela ako je utjecaj ljudskih aktivnosti ili njihovo prirodno stanje takvo da bi postizanje strožih ciljeva bilo neizvedivo ili troškovno nerazmjerno, no to je dopušteno pod uvjetom da su pritom uspostavile sve izvedive i troškovno razmjerne mjere za smanjenje daljnjeg pogoršanja na najmanju moguću mjeru. To znači da je, kad je riječ o svim aktivnostima koje utječu na to vodno tijelo, nadležno tijelo osiguralo da se dozvole periodično preispituju i, prema potrebi, dopunjavaju u skladu s najboljim raspoloživim tehnikama te da se provode sve mjere ublažavanja koje nisu troškovno nerazmjerne. U obzir treba uzeti i zahtjev „kombiniranog pristupa" za ispuštanja u površinske vode iz članka 10. Okvirne direktive o vodama, u kojem se nadležna tijela obvezuju osigurati primjenu najboljih raspoloživih tehnika i osigurati usklađenost sa svim ciljevima i standardima kvalitete utvrđenima u okviru bilo kojeg drugog relevantnog zakonodavstva EU-a te uvesti strože kontrole emisija kad god je to potrebno.

U tom kontekstu treba napomenuti da neke sveprisutne, postojane, bioakumulativne i toksične tvari, kao što je živa, mogu biti prisutne u vodnim tijelima zbog ranijih aktivnosti (naslijeđeno onečišćenje). Ako rješavanje problema naslijeđenog onečišćenja nije moguće ili troškovno razmjerno, može se primijeniti članak 4. stavak 5. Okvirne direktive o vodama.

Ukratko, za postojeće aktivnosti, uključujući rudarske aktivnosti, mogu se primjenjivati druga izuzeća pri preispitivanju dozvola ili odobrenja. To znači da su pod određenim uvjetima (ako je to opravdano prirodnim uvjetima) dopušteni manje strogi okolišni ciljevi i produljenja rokova nakon 2027. Dostupne su dodatne smjernice ([37]).

***Primjeri:***

— Država članica uvela je mjere za zaustavljanje ili znatno smanjenje ispuštanja ili gubitka hranjivih tvari povezanih s rudarskim radovima (npr. osiguravanjem da relevantna dozvola uključuje zahtjeve u tom pogledu). Međutim, s obzirom na vrijeme potrebno za prirodne procese, mjere možda neće biti dovoljne za oporavak zahvaćenih vodnih tijela do 2027. Država članica će se u relevantnom planu upravljanja vodnim područjima pozvati na produljenje roka u skladu s člankom 4. stavkom 4. i dostaviti sažetak poduzetih mjera i raspored njihove provedbe. Mjere se redovito preispituju kako bi se osigurala njihova djelotvornost, a potreba za daljnjim proširenjem procjenjuje se u naknadnim planovima upravljanja riječnim slivovima.

— U okviru postojeće rudarske aktivnosti ispušta se srebro za koje je u reviziji iz 2026. utvrđen standard kvalitete s rokom za usklađivanje do 2039. Ako nadležno tijelo utvrdi da se standard kvalitete ne može postići do tog roka zbog tehničke neizvedivosti ili nerazmjernih troškova, nadležno tijelo može u skladu s člankom 4. stavkom 4. odgoditi rok za usklađivanje do 2045.

— Tijelo površinskih voda pogođeno je naslijeđenim onečišćenjem živom i ne postoji tehnički izvediva mjera za postizanje SKO-a do 2027. Koncentracije će se sporo smanjivati i dosegnuti niže razine (znatno nakon 2027.) kao rezultat širenja i razrjeđivanja kišnicom za koju se očekuje da će biti manje onečišćena, među ostalim zahvaljujući naporima za dekarbonizaciju na globalnoj razini i razini EU-a, radu u okviru Minamatske konvencije i zakonodavstvu EU-a o živi. Pritom ne smiju postojati alternativne mjere za čišćenje vodnog tijela ili su takve mjere troškovno nerazmjerne. U tom bi slučaju država članica trebala razmotriti pozivanje na članak 4. stavak 5. i postaviti manje strog okolišni cilj za živu kako bi se postiglo samo najbolje ostvarivo stanje.

— Postojeći rudnik kritičnih sirovina ili industrijska aktivnost u pogonu je već desetljećima, što je imalo određene učinke na dobro kemijsko stanje tijela površinskih voda. Dozvola kojom se uređuje aktivnost već jamči da operater primjenjuje najbolje moguće mjere za smanjenje ispuštanja u predmetno vodno tijelo (ili, ako je primjenjivo, da je operater ispunio obvezu sanacije predmetnog područja iz ranijih aktivnosti), a nadležno tijelo zaključuje da nije moguće uspostaviti dodatne mjere koje bi bile izvedive i troškovno razmjerne za daljnje smanjenje emisija na razinu kojom se može osigurati usklađenost s postojećim SKO-ima. Države članice trebale bi razmotriti pozivanje na članak 4. stavak 5. i postaviti manje strog okolišni cilj za predmetne onečišćujuće tvari kako bi se postiglo samo najbolje ostvarivo stanje. Mjere se redovito preispituju kako bi se osigurala njihova djelotvornost, a potreba za daljnjim proširenjem procjenjuje se u naknadnim planovima upravljanja riječnim slivovima.

([37]) Neobvezujuće smjernice izrađene su u kontekstu Zajedničke provedbene strategije na temelju Smjernica o izuzeću od okolišnih ciljeva Okvirne direktive o vodama. Smjernice br. 20 – Ured za publikacije EU-a).

— Postojeći rudnik ispušta otpadnu vodu u obližnje tijelo površinskih voda. Na to vodno tijelo primjenjuje se izuzeće na temelju članka 4. stavka 5. Okvirne direktive o vodama. Dozvola se preispituje u svrhu proširenja rudarske djelatnosti. Od izdavanja izvorne dozvole uspostavljene su nove tehnologije za pročišćavanje otpadnih voda. Kako bi se izbjeglo da produljenje dovede do pogoršanja zahvaćenih vodnih tijela, dozvola će se morati dopuniti dodatnim mjerama ublažavanja na temelju novih tehnologija. Ako zbog toga neće doći do pogoršanja, nema potrebe za primjenom članka 4. stavka 7. na proširenje rudarskog područja. Osim toga, uključivanjem novih tehnologija zadovoljit će se zahtjev iz članka 4. stavka 5. za postizanje najboljeg ostvarivog stanja.

**Prilog, dio A – Onečišćujuće tvari u podzemnim vodama koje izazivaju zabrinutost na razini EU-a**

Rok za usklađivanje – moguće produljenje roka na temelju članka 4. stavka 4. Okvirne direktive o vodama

| Broj unosa iz Priloga I. Direktivi o podzemnim vodama | Naziv tvari | Rok za usklađivanje | Moguće produljenje roka |
|---|---|---|---|
| 1. | Nitrati | 2015. | 2027. |
| 2. | Aktivne tvari u pesticidima, uključujući njihove relevantne metabolite, proizvode razgradnje i reakcije | 2015. | 2027. |
| 3. | PFAS-ovi | 2039. | 2045. |
| 4. | Karbamazepin | 2039. | 2045. |
| 5. | Sulfametoksazol | 2039. | 2045. |
| 6. | Primidon | 2039. | 2045. |
| 7. | Nerelevantni metaboliti pesticida (nrM-ovi) | 2039. | 2045. |
| 8. | Trikloretilen i tetrakloretilen (zbroj obje tvari) | 2039. | 2045. |

**Prilog, dio B – Prioritetne tvari u površinskim vodama**

Rok za usklađivanje – moguće produljenje roka na temelju članka 4. stavka 4. Okvirne direktive o vodama

| Broj unosa Prilog I. Direktivi o standardima kvalitete okoliša (SKO) | Naziv tvari | Rok za usklađivanje | Moguće produljenje roka |
|---|---|---|---|
| | | | |
| (1) | Alaklor | Premješteno na popis onečišćujućih tvari specifičnih za riječni sliv 2015. (ako je tvar prisutna u državi članici) | 2027. |
| (2) | Antracen | Početni SKO = 2015.<br>Revidirani SKO = 2021. | Početni SKO = 2027.<br>Revidirani SKO = 2033. |
| (3) | Atrazin | Premješteno na popis onečišćujućih tvari specifičnih za riječni sliv 2015. (ako je tvar prisutna u državi članici) | 2027. |
| (4) | Benzen | 2015. | 2027. |
| (5) | Bromirani difenileteri | Početni SKO = 2015.<br>Revidirani SKO (2013.) = 2021.<br>Revidirani SKO (2026.) = 2033. | Početni SKO = 2027.<br>Revidirani SKO (2013.) = 2033.<br>Revidirani SKO (2026.) = 2039. |
| (6) | Kadmij i njegovi spojevi (ovisno o klasama tvrdoće vode) (9) | 2015. | 2027. |
| (6a) | Ugljikov tetraklorid | Premješteno na popis onečišćujućih tvari specifičnih za riječni sliv 2015. (ako je tvar prisutna u državi članici) | 2027. |
| (7) | $C_{10-13}$ Kloralkani | 2015. | 2027. |
| (8) | Klorfenvinfos | Premješteno na popis onečišćujućih tvari specifičnih za riječni sliv 2015. (ako je tvar prisutna u državi članici) | 2027. |
| (9) | Klorpirifos (klorpirifos-etil) | Početni SKO = 2015.<br>Revidirani SKO (2013.) = 2021.<br>Revidirani SKO (2026.) = 2033. | Početni SKO = 2027.<br>Revidirani SKO (2013.) = 2033.<br>Revidirani SKO (2026.) = 2039. |
| (9a) | Ciklodienski pesticidi:<br>Aldrin<br>Dieldrin<br>Endrin<br>Izodrin | 2015. | 2027. |
| (9b) | DDT ukupno | 2015. | 2027. |
| | Para-para-DDT | 2015. | 2027. |
| (10) | 1,2-dikloroetan | 2015. | 2027. |
| (11) | Diklormetan | 2015. | 2027. |
| (12) | Di(2-etilheksil)-ftalat (DEHP) | 2015. | 2027. |
| (13) | Diuron | Početni SKO = 2015.<br>Revidirani SKO (2026.) = 2033. | Početni SKO = 2027.<br>Revidirani SKO (2026.) = 2039. |
| (14) | Endosulfan | 2015. | 2027. |

| Broj unosa Prilog I. Direktivi o standardima kvalitete okoliša (SKO) | Naziv tvari | Rok za usklađivanje | Moguće produljenje roka |
|---|---|---|---|
| (15) | Fluoranten | Početni SKO = 2015.<br>Revidirani SKO (2013.) = 2021.<br>Revidirani SKO (2026.) = 2033. | Početni SKO = 2027.<br>Revidirani SKO (2013.) = 2033.<br>Revidirani SKO (2026.) = 2039. |
| (16) | Heksaklorbenzen | 2015. | 2027. |
| (17) | Heksaklorbutadien | Početni SKO = 2015.<br>Revidirani SKO (2026.) = 2033. | Početni SKO = 2027.<br>Revidirani SKO (2026.) = 2039. |
| (18) | Heksaklorcikloheksan | 2015. | 2027. |
| (19) | Izoproturon | 2015. | 2027. |
| (20) | Olovo i njegovi spojevi | Početni SKO = 2015.<br>Revidirani SKO (2013.) = 2021. | Početni SKO = 2027.<br>Revidirani SKO (2013.) = 2033. |
| (21) | Živa i njezini spojevi | Početni SKO = 2015.<br>Revidirani SKO (2026.) = 2033. | Početni SKO = 2027.<br>Revidirani SKO (2026.) = 2039. |
| (22) | Naftalen | Početni SKO = 2015.<br>Revidirani SKO (2013.) = 2021. | Početni SKO = 2027.<br>Revidirani SKO (2013.) = 2033. |
| (23) | Nikal i njegovi spojevi | Početni SKO = 2015.<br>Revidirani SKO (2013.) = 2021.<br>Revidirani SKO (2026.) = 2033. | Početni SKO = 2027.<br>Revidirani SKO (2013.) = 2033.<br>Revidirani SKO (2026.) = 2039. |
| (24) | Nonilfenoli (4-nonilfenol) | Početni SKO = 2015.<br>Revidirani SKO (2026.) = 2033. | Početni SKO = 2027.<br>Revidirani SKO (2026.) = 2039. |
| (25) | Oktilfenoli ((4-(1,1',3,3'-tetrametilbutil)-fenol)) | 2015. | 2027. |
| (26) | Pentaklorbenzen | 2015. | 2027. |
| (27) | Pentaklorfenol | 2015. | 2027. |
| (28) | Poliaromatski ugljikovodici (PAH-ovi) | Početni SKO = 2015.<br>Revidirani SKO (2013.) = 2021.<br>Revidirani SKO (2026.) = 2033. | Početni SKO = 2027.<br>Revidirani SKO (2013.) = 2033.<br>Revidirani SKO (2026.) = 2039. |
| | Benzo(a)piren | Kao i prethodno | Kao i prethodno |
| | Benzo(b)fluoranten | Kao i prethodno | Kao i prethodno |
| | Benzo(k)fluoranten | Kao i prethodno | Kao i prethodno |
| | Benzo(g,h,i)perilen | Kao i prethodno | Kao i prethodno |
| | Indeno(1,2,3,-cd)piren | Kao i prethodno | Kao i prethodno |
| | Krizen | 2039. | 2045. |
| | Benzo(a)antracen | 2039. | 2045. |
| | Dibenz(a,h)antracen | 2039. | 2045. |
| | Fluoranten | 2039. | 2045. |

| Broj unosa Prilog I. Direktivi o standardima kvalitete okoliša (SKO) | Naziv tvari | Rok za usklađivanje | Moguće produljenje roka |
|---|---|---|---|
| (29) | Simazin | Premješteno na popis onečišćujućih tvari specifičnih za riječni sliv 2015. (ako je tvar prisutna u državi članici) | 2027. |
| (29a) | Tetrakloretilen | 2015. | 2027. |
| (29b) | Trikloretilen | 2015. | 2027. |
| (30) | Spojevi tributilkositra ([18]) (tributilkositar-kation) | Početni SKO = 2015. Revidirani SKO (2026.) = 2033. | Početni SKO = 2027. Revidirani SKO (2026.) = 2039. |
| (31) | Triklorbenzeni | Premješteno na popis onečišćujućih tvari specifičnih za riječni sliv 2015. ako je tvar prisutna u državi članici | 2027. |
| (32) | Triklormetan | 2015. | 2027. |
| (33) | Trifluralin | 2015. | 2027. |
| (34) | Dikofol | Početni SKO = 2027. Revidirani SKO (2026.) = 2033. | Početni SKO = 2039. Revidirani SKO (2026.) = 2039. |
| (35) | Perfluorooktan sulfonska kiselina (PFOS) i njezini derivati | 2027. | 2039. |
| (36) | Kinoksifen | 2027. | 2039. |
| (37) | Dioksini i spojevi poput dioksina | Početni SKO = 2027. Revidirani SKO (2026.) = 2033. | Početni SKO = 2039. Revidirani SKO (2026.) = 2039. |
| (38) | Aklonifen | 2027. | 2039. |
| (39) | Bifenoks | 2027. | 2039. |
| (40) | Cibutrin | 2027. | 2039. |
| (41) | Cipermetrin | Početni SKO = 2027. Revidirani SKO (2026.) = 2033. | Početni SKO = 2039. Revidirani SKO (2026.) = 2039. |
| (42) | Diklorvos | 2027. | 2027. |
| (43) | Heksabromciklododekan (HBCDD) ([24]) | Početni SKO = 2027. Revidirani SKO (2026.) = 2033. | Početni SKO = 2039. Revidirani SKO (2026.) = 2039. |
| (44) | Heptaklor i heptaklor epoksid | 2027. | 2039. |
| (45) | Terbutrin | 2027. | 2039. |
| (46) | 17-alfa-etinilestradiol (EE2) | 2039. | 2045. |
| (47) | 17-beta-estradiol (E2) | 2039. | 2045. |
| (48) | Acetamiprid | 2039. | 2045. |
| (49) | Azitromicin | 2039. | 2045. |
| (50) | Bifentrin | 2039. | 2045. |
| (51) | Bisfenol-A (BPA) | 2039. | 2045. |
| (52) | Karbamazepin | 2039. | 2045. |
| (53) | Klaritromicin | 2039. | 2045. |

| Broj unosa Prilog I. Direktivi o standardima kvalitete okoliša (SKO) | Naziv tvari | Rok za usklađivanje | Moguće produljenje roka |
|---|---|---|---|
| (54) | Klotianidin | 2039. | 2045. |
| (55) | Deltametrin | 2039. | 2045. |
| (56) | Diklofenak | 2039. | 2045. |
| (57) | Eritromicin | 2039. | 2045. |
| (58) | Esfenvalerat | 2039. | 2045. |
| (59) | Estron (E1) | 2039. | 2045. |
| (60) | Glifosat | 2039. | 2045. |
| (61) | Ibuprofen | 2039. | 2045. |
| (62) | Imidakloprid | 2039. | 2045. |
| (63) | Nikosulfuron | 2039. | 2045. |
| (64) | Permetrin | 2039. | 2045. |
| (65) | Perfluoralkilne i polifluoralkilne tvari (PFAS) – zbroj 25 tvari | 2039. | 2045. |
| (66) | Srebro | 2039. | 2045. |
| (67) | Tiakloprid | 2039. | 2045. |
| (68) | Tiametoksam | 2039. | 2045. |
| (69) | Triklosan | 2039. | 2045. |
| (70) | Zbroj aktivnih tvari u pesticidima navedenima u ovoj tablici | 2039. | 2045. |